

Helsingin Sovittelutoiminta

Rikos- ja eräiden riita-asioiden sovittelu

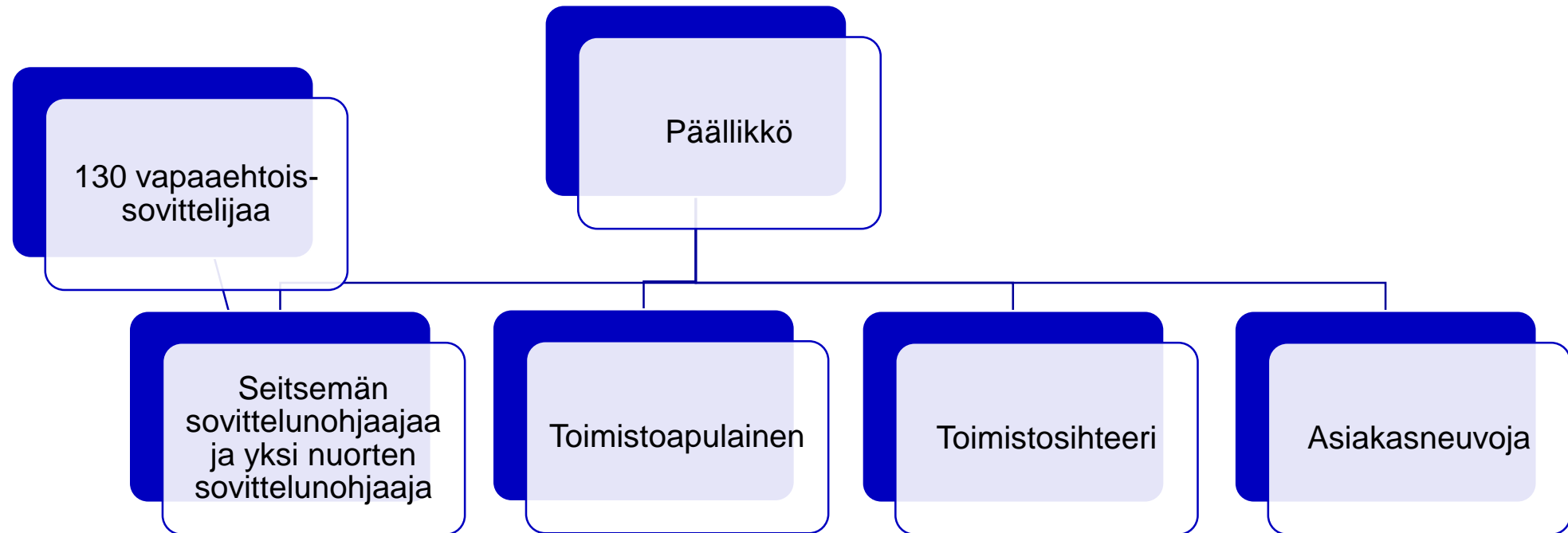
Asiakaspalvelun puh. 0206 96014 (9-15)

www.sovittelutoiminta.hel.fi

sovittelu@hel.fi

Helsinki

Helsingin sovittelutoiminta

Vapaaehtoissovittelijat

- Rikos- ja riita-asioiden sovittelijoita n. 130
- Katusovittelijoita. 30
- Korona-ajan aktiivisovittelijat n. 40 kpl
- Verkkovälitteiset- sovittelut lisääntyneet

- Peruskurssi
- Lapset ja nuoret sovittelussa erikoistumiskoulutus
- Lähisuhdeväkivallan sovittelu erikoistumiskoulutus

- Sovittelijat usein seniori-ikäisiä, eläkeläisiä 1/3

- Suunnitteilla LSVV- katusovittelijakoulutus väkivaltatyön ammattilaisille syksy 2021

Sovittelupalvelun periaatteet

- Vapaaehtoista, puolueetonta, luottamuksellista ja maksutonta
- Sovittelussa käsitellään uhrille aiheutuneita henkisiä ja aineellisia haittoja ja sovitaan niiden hyvittämisestä
- Epäillyn vastuunotto teostaan ja aiheutuneiden vahinkojen korjaaminen
- Osapuolten on ymmärrettävä sovittelun merkitys sekä sovittelun on oltava uhrin edun mukaista.
- Sovittelu lähtökohtaisesti kasvotusten.
- Sovittelussa vähintään yksi osapuoli on oltava luonnollinen henkilö
- Konflikti on osapuolten välinen. Sovittelijoiden tehtävänä on fasilitoida keskustelua, ei tarjota valmiita ratkaisuja

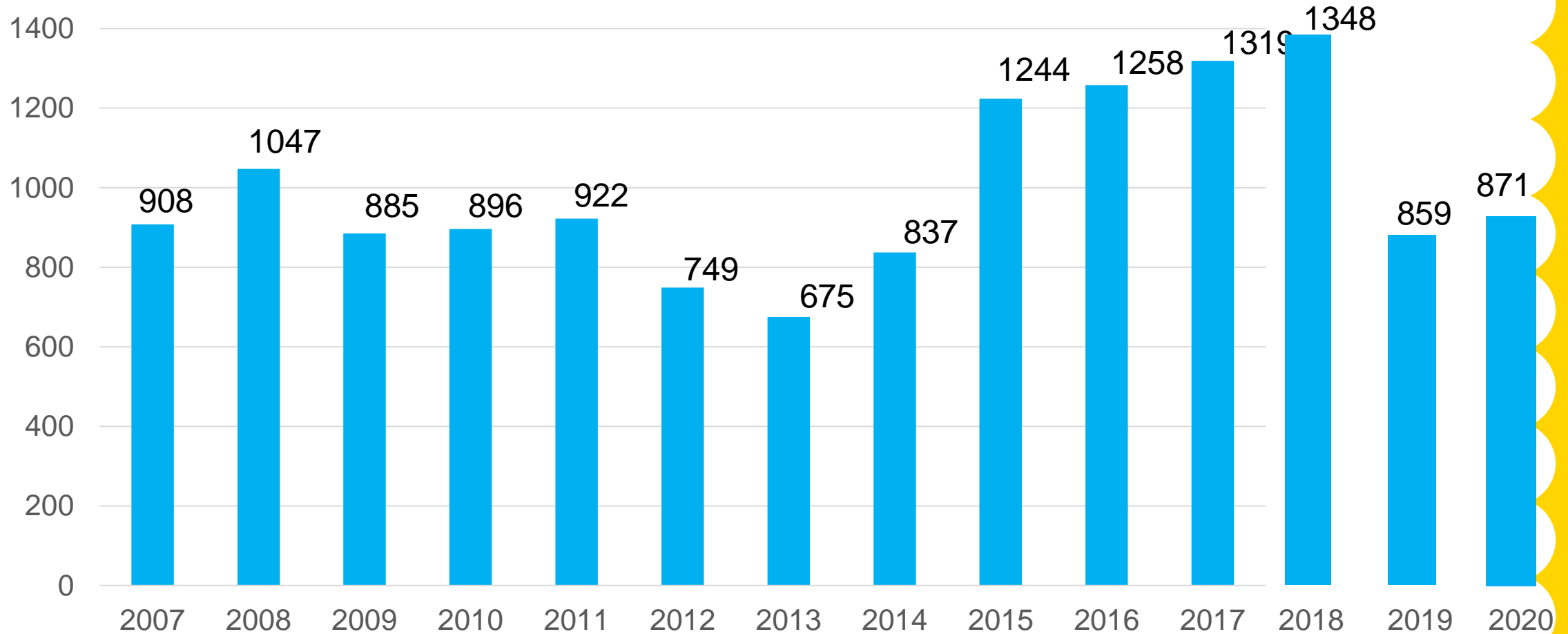
Suhde oikeusprosessiin

- Sovittelu rikosprosessiin nähden rinnakkainen/täydentävä menettely
- Sovittelussa ei selvitetä syyllisyyskysymyksiä eikä rikosoikeudellisia seuraamuksia.
- Asianomistajarikoksen käsittely voi päättyä sovitteluun
- Virallisen syytteen alaisen rikoksen käsittelyn päättyminen vaatii syyttäjän päätöksen (LSVV)

- Sovitteluratkaisulla voi olla vaikutusta oikeusprosessiin:
Tutkinnan rajoittaminen, syyttämättäjättäminen, tuomitsematta jättäminen, rangaistuslajin sekä rangaistusasteikon lieventäminen...

- Sovittelusopimus on sitova ja se voidaan vahvistaa käräjäoikeudessa.
- Sopimuksessa sovittuja vahingonkorvauksia ei käsitellä enää myöhemmin oikeuskäsittelyssä.

Vuoden 2019 tilastoja

- Sovittelualoitteita yhteensä 859 kpl ja niissä soviteltavia rikoksia 1555 kpl, joista 1106 kpl väkivaltarikoksia
- Poliisilta 71,5%, syyttäjältä 27,7% (lopun riita-aloitteita)
- Yleisimmät soviteltavat rikokset: väkivaltarikokset (1106), vahingonteot (125), anastusrikokset (120), laiton uhkaus (82)
- Sovittelu käynnistyi n. 70% aloitteista
- Runsaasti tulkkipalveluita sisältäviä sovitteluita

Aloitemäärät Helsingissä

Tyypillisiä sovittelavia asioita

- Rikokset
  - Omaisuusrikokset
  - Vahingontekorikokset
  - Pahoinpitelyrikokset
  - Kotirauhaan liittyvät rikokset
  - Kunnianloukkaukset
- Riita-asiat
  - Riita-asioina käsitellään aloitteet, joista ei ole tehty rikosilmoitusta
  - Soviteltavan riita-asian on oltava taloudellisesti vähäinen
  - Riita-asia ei voi olla lähisuhdeväkivaltaa
  - Toisen osapuolen oltava luonnollinen henkilö
  - Koulut voivat tehdä aloitteen suoraan meille.

Lähisuhdeväkivallan sovittelu

- Aloitteen tekijänä vain poliisi tai syyttäjä
- Lähisuhdeväkivallan sovitteluprosessi; aina erillistapaamisten kautta yhteistapaamiseen
- Palveluohjaus korostuu
- Sovittelijoina vain lähisuhdeväkivallan sovittelun täydennyskoulutuksen saaneet henkilöt
- Lähisuhdeväkivallalla tarkoitetaan henkilöitä joilla on läheinen riippuvuussuhde toisiinsa. Entiset ja nykyiset puoliset, sisarukset, lapsi – vanhempi, läheinen ystävä, muut läheiset ihmissuhteet.
- Helsingin sovittelutoiminnalla oma lsvv – yhteistyöverkosto sekä osallinen kaupunkitasoisessa lähisuhdeväkivallan ehkäisytyöryhmässä.

Ikäihmiset sovittelussa

- Ilmiöitä: Omaishoitajat, korona-aika, päihdeongelmat, mielenterveysongelmat, isovanhempien vieraannuttaminen, fyysinen väkivalta, heitteillejätöt, köyhyys, peliriippuvuudet - > taloudellinen ja henkinen väkivalta.
- Some-huijaukset (postimyynti, auervaarat jne).
- Rikosilmoituksia kuitenkin vähän
- Häpeä
- Huoli-ilmoituksia
- Palveluohjaus – aina ja prosessin joka vaiheessa. Suvanto ry
<https://www.suvantory.fi/>
- Hyvinvointia edistävät kotikäynnit 75 tai 80 vuotta täyttäneille henkilöille, toteutuuko??
- Tiedon lisääminen ja varhainen puuttuminen tärkeitä

Lasten ja nuorten sovittelu

- Kasvatuksellinen ja sosiaalinen tehtävä
- Tavoitellaan myönteistä muutosta lapsen tai nuoren elämässä
- Lapsi tai nuori saa mahdollisuuden kuulla, tulla kuulluksi, kertoa tunteistaan, pyytää anteeksi, kantaa vastuun teoistaan, antaa anteeksi
- Tuetaan vanhempia, huoltajia ja muita lapsen hoidosta ja kasvatuksesta vastaavia henkilöitä
- Interventio ja rikosten ennaltaehkäisy
- Halvempaa verrattaessa oikeuskäsittelyyn, mahdollisesti nopeuttaa rikosprosessia
- Vahingon kärsineen osapuolen kohtaaminen ja teon seurausten konkretisoituminen
- Mahdollisen sovittelusopimuksen seurannan voi suorittaa sovittelutoimisto, voi olla myös moniammatillista

Helsingin kaupunki asianomistajana. Työkorvauspankki

- Helsingin kaupunki on linjannut lähtökohtaisesti sovittelevansa alaikäisten rikokset (Alaikäisten rikoksentehtäjäiden yhdenvertainen kohtelu - Nuorten yhdenvertaisuus ikään, sukupuoleen tai taustaan katsomatta sekä lähtökohtana kasvatuksellinen yhteisvastuu kautta toimialojen)
- Kaupunki suosittelee kaikkia toimialojaan ja liikelaitoksiaan noudattamaan yleistä linjausta – (Kaupunginlakimiehen päätös toimintaohjeen antamisesta 13.9.2017 §125)
- Erityisen suuri tai vakava vahinko voi olla este sovittelulle

Sovittelutoiminnan yhteystiedot

- Kirjeitse: Helsingin sovittelutoiminta, PL 863, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI
- Sähköposti: sovittelu@hel.fi
- Pistäytymällä sovittelutoimistoon: Iso Roobertinkatu 21, 3 krs.
- Lisätietoa Helsingin sovittelutoiminnasta: sovittelutoiminta.hel.fi

